

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3642
Konu : Soru Önergesi

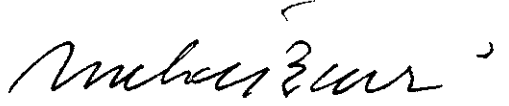
ES 12/2011
12/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 04.11.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-28014 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sebahat TUNCEL'e ait 7/788, Hatay Milletvekili Adnan Şefik ÇİRKİN'e ait 7/789 ve Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'a ait 7/790 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/788 (3 sayfa)
- 2-Görüş 7/789 (2 sayfa)
- 3-Görüş 7/790 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili
Esas No : 7/789

SORU 1) Ülkemizde üretim yapan tohum firması sayısı kaçtır?

SORU 2) Bu firmaların kaç tanesi yerli, kaç tanesi yabancı ve/veya yabancı ortaklı firmalardır?

CEVAP 1-2) Ülkemizde 2011 yılı itibariyle 479 adet yerli firma, 15 adet yabancı ortaklı firma ve 13 adet yabancı firma olmak üzere toplam 507 adet tohum üreticisi firma bulunmaktadır.

SORU 3) Yıllar itibariyle tohum ithalatı ne kadardır? Bu ithalat hangi ülkelerden yapılmıştır?

CEVAP 3) Türkiye’de tohum üretimi ve ihracatı son yıllarda önemli oranda artmıştır. Toplam tohumluk üretimimiz 2002 yılında 145 Bin ton iken, son 8 yılda %243 artarak 2010 yılında 497 Bin tona ulaşmıştır. Aynı şekilde tohum ihracatımız da son 8 yılda %265 artarak 2002 yılında 8.112 Tondan, 2010 yılında 29.586 tona ulaşmıştır. Tohum ithalatımız ise 2002 yılında 19.227 ton iken, 2010 yılında 40.610 ton olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye’de tohum ithalatı yapılmakla birlikte tohum üretimi ve ihracatında da büyük bir artış görülmekte olup, bugün Türkiye tohum ihraç edebilecek bir konuma ulaşmıştır. Tohum ihracat geliri 2002-2010 döneminde 17 Milyon Dolardan, 94 Milyon Dolara çıkmıştır.

Ülkemize 2010 yılında Hollanda, Fransa, Almanya, ABD, İsrail, İtalya, İspanya, İsviçre, Macaristan, Romanya gibi ülkeler ile diğer ülkelerden tohum ithalatı yapılmıştır.

SORU 4) Yerli tohumculuğun geliştirilmesi amacıyla tohum üreticilerinin desteklenmesi planlanmakta mıdır?

SORU 5) Tohum laboratuvarlarının kurulması ve üniversitelerimizi bu yönde teşvik ve desteklemek üzere programlarınız bulunmakta mıdır?

CEVAP 4-5) Bakanlığımız tarafından tohum ıslah çalışmalarında sanayicinin ve tüketicinin istediği özellikler de dikkate alınarak kaliteli tohum çeşitlerinin geliştirilmesi için tohum ıslah çalışmalarına devam edilmektedir. Bakanlığımızın tohumculuk konusundaki hedefi Milli Tohumculuk Sektörünün rekabet gücünün artırılmasıdır.

Ülkemizin tohumculukla ilgili ilk Kanunu olan ve 1963 yılında çıkartılan “Çeşitlerin Tescil ve Sertifikasyonu Hakkında Kanun”la başlayan süreçten bu güne kadar ülkemizde toplam 1.844 adet çeşit tescil ettirilmiştir. Bunların yaklaşık %50’sini oluşturan 880 adet çeşit Bakanlığımız Araştırma Enstitüleri tarafından tescil ettirilmiştir.

Bugün Türkiye’de üretimde kullanılan hububatta; ekmeklik buğdayın %95’i, makarnalık buğdayın %98’i, arpa’nın %99’u, nohut, mercimek ve çeltik çeşitlerinin %100’ü araştırma enstitülerimizce geliştirilmiştir. Bunun yanında yağlı tohumlardan, aspir, susam ve yer fıstığı

çeşitlerinin %100'ü, pamuk çeşitlerinin %43'ü, soya çeşitlerinin %30'u ve ayçiçeği çeşitlerinin %20'si yine kendi çeşitlerimizdir.

Araştırma Enstitülerimiz tarafından geliştirilen çeşitlerin, tohumluk üretim ve satış hakkı TİGEM ve Özel Sektör'e devredilerek daha hızlı yaygınlaşması ve daha geniş alanlara yayılması hedeflenmiştir.

Sebzecilikte, Bakanlığımız tarafından yürütülen ve 2004 yılında başlatılan, "Türkiye F1 Hibrit Sebze Çeşitlerinin Gelişmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu-Özel Sektör İşbirliği" projesi ile;

- 2004 yılında %10 seviyelerinde olan yerli hibrit sebze çeşitlerinin kullanım oranı,
- 2009 yılında %25'lere, 2010 yılında ise %40'lara ulaşmıştır.
- 2013 yılındaki hedefimiz ise bu oranın %50-60 düzeyine çıkarılmasıdır.

Bakanlığımızca bitkisel üretimde verimlilik ve kalitenin artırılmasında temel etken olan sertifikalı tohum ve fidan/fide kullanımının yaygınlaştırılması yönünde yoğun çalışmalar yürütülmekte ve üreticilerimize önemli destekler sağlanmaktadır. Sertifikalı tohumluk kullanımı 2005 yılında destekleme kapsamına alınmış ve 2011 yılı Ekim ayı sonuna kadar üreticilerimize toplam 222,7 Milyon TL destek verilmiştir.

Bu desteklerle, verimliliği doğrudan etkileyen sertifikalı tohumluk kullanımı son 8 yılda yaklaşık 3 kat artmıştır. Bu kapsamda;2002 yılında 150 Bin ton olan sertifikalı tohumluk kullanımı, 2010 yılında 440 Bin ton olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca, 2008 yılından itibaren yurt içinde tohumluk üretilen sertifikalandıran ve tohumluk satışını gerçekleştiren özel sektör tohumculuk kuruluşlarına 15 türde doğrudan destekleme ödemesi yapılarak, 2008, 2009 ve 2010 yıllarında yurtiçi sertifikalı tohum üretimleri için 425 adet firmaya yaklaşık 47,5 Milyon TL ödeme yapılmıştır.

Tohumculuk sektöründe hizmet veren, tohum sağlığı ve kalitesi ile ilgili kamu ve özel sektöre ait laboratuvarlarımız bulunmaktadır. Kamuya ait laboratuvarlar; Ankara Tohum Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğü, Çayırova Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğü, Beydere Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğü ile Antalya, Mersin, Samsun, Diyarbakır İl Kontrol laboratuvarları olup, bu Laboratuvarlarda her türlü tohum analizleri yapılmaktadır. Bakanlığımız tarafından yetkilendirilmiş 11 adet özel sektör kuruluşunun da sadece kendi ürettikleri tohumlukları analiz ettikleri laboratuvarları bulunmaktadır. Ayrıca Adana, Samsun ve Antalya'da müstakil tohum test Laboratuvarlarının 2012 yılı içinde kurulması planlanmıştır.